

Teplá jihovýchodní Šumava

Jedním z důvodů velkého bohatství flóry Šumavy je její rozloha a výrazné klimatické gradienty. Celé pohoří je značně rozlehlé, od severozápadu na jihovýchod měří 130 km. Zjednodušeně se dá říct, že severozápadní část a návětrné svahy jsou chladnější a vlhčí, zatímco jihovýchodní část, zejména v závětrí hlavního hřebene, je teplejší a sušší. Jihovýchodní část území je navíc do značné míry definovaná tokem Vltavy, jejíž údolí je významným prvkem této části Šumavy. Na jihovýchodě jsou díky teplejšímu a suššímu klimatu a i pestřejším geologickým podmínkám (včetně přítomnosti vložek vápenců) častější druhy teplomilnější, které sem často zasahují z Podunají a objevují se zde i některé alpské druhy.

meandry Vltavy pod Želnavou • Mäander der Moldau unterhalb von Želnavá

Der warme südöstliche Böhmerwald

Einer der Gründe für den großen Reichtum der Flora des Böhmerwaldes sind seine Größe und bedeutende klimatische Gradienten. Die gesamte Bergkette ist relativ weitläufig und misst 130 km von Nordwesten nach Südosten. Der nordwestliche Teil und die windzugewandten Hänge sind kälter und feuchter, während der südöstliche Teil, insbesondere im Windschatten des Hauptkamms, wärmer und trockener ist. Darüber hinaus wird der südöstliche Teil des Gebiets weitgehend von der Moldau bestimmt, deren Tal ein wichtiges Element dieses Teils des Böhmerwalds ist und für ein ausgeglicheneres Klima sorgt. Im Südosten kommen aufgrund des wärmeren und trockeneren Klimas und einer größeren geologischen Vielfalt (einschließlich Kalkablagerungen) häufiger wärmeliebende Arten vor, die sich oft von der Donau aus hierher ausbreiten konnten. Darunter sind auch einige Arten aus den Alpen.

Příkladem může být časně kvetoucí ozdo-
ba smíšených lesů řeřišnice trojlistá (*Cardamine trifolia*) s trojčetnými tmavě zelenými až nafialovělými listy.

Na horských prameništích jihovýchodní Šumavy nacházíme kýchavici bílou (*Veratrum album*) nebo rovněž bíle kvetoucí pryskyřník omějolistý (*Ranunculus aconitifolius*).

Suchá a teplá stanoviště vyhledává zá-
raza bílá (*Orobanchе alba*), která do jihovýchodního Předšumaví proniká z přilehlého Podunají. Jde o parazitickou nezelenou rostlinu, která veškeré potřebné látky získává z hostitelské rostliny. Tou je pro zá-
ruza bílou na Šumavě mateřídouška.

řeřišnice trojlistá • Kleeblättriges Schaumkraut

pryskyřník omějolistý • Eisenhutblättriger Hahnenfuß

kýchavice bílá
Weißer Germer

záraza bílá
Quendel-Sommerwurz

Ein Beispiel ist die frühblühende Zierde von Mischwäldern das Kleeblättrige Schaumkraut (*Cardamine trifolia*) mit dreiteiligen dunkelgrünen bis violetten Blättern.

An den Bergquellen des südöstlichen Böhmerwalds findet man den Weißen Germer (*Veratrum album*) oder auch den Eisenhutblättrigen Hahnenfuß (*Ranunculus aconitifolius*).

Einen trockenen und warmen Lebensraum sucht die Thymian-Sommerwurz (*Orobanchе alba*), die von der angrenzenden Donau-Region in das südöstliche Vorgebirge vordringt. Es ist eine parasitäre Pflanze ohne Blattgrün, die alle notwendigen Nährstoffe von der Wirtspflanze erhält. Für die Thymian-Sommerwurz ist das im Böhmerwald, wie der Name sagt, der Thymian.

Čilimník nízký (*Chamaecytisus supinus*) je dal-
ším teplomilným druhem lesních lemů a okra-
jů cest vázaným na jihovýchodní okraj Šumavy, stejně jako nápadný luční druh kozí brada východní (*Tragopogon orientalis*).

Zde, v jihovýchodní části Šumavy, je významný i výskyt některých vzácných orchidejí, jejichž hlavním domovem jsou Alpy a Předalpy. Z nenápadných druhů je to zeleně kvetoucí, drobnokvětá měkčilka jednolistá (*Malaxis monophyllos*), z nápadně kvetoucích pak převážně růžový prstnatec pletový (*Dactylorhiza incarnata*).

čilimník nízký • Kopf-Zwergginster

kozí brada východní • Wiesen-Bocksbart

měkčilka jednolistá
Kleinblütiges Einblatt

prstnatec pletový
Fleischfarbenes Knabenkraut

Der Kopf-Zwergginster (*Chamaecytisus supinus*) ist eine weitere wärmeliebende Wald- und Straßenrandart, die an den südöstlichen Rand des Böhmerwaldes beschränkt ist. Genauso wie eine auffällige Wiesenart, der Wiesen-Bocksbart (*Tragopogon orientalis*).

Hier, im südöstlichen Teil des Böhmerwaldes, gibt es auch Vorkommen einiger seltener Orchideen, deren Hauptverbreitungsgebiet die Alpen und Voralpen sind. Darunter sind das unscheinbare, grün blühende Kleinblütige Einblatt (*Malaxis monophyllos*) und das stattliche, rosa bis purpurn blühende Fleischfarbene Knabenkraut (*Dactylorhiza incarnata*).

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

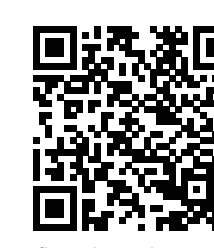
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

SNSB

Staatliche
Naturwissenschaftliche
Sammlungen Bayerns

NATIONALPARK
Bayerischer Wald

florasilvaegabretae.eu